

EDITIE 2

Werken aan gemeen- schapskracht met vlaggenlijnen en wolkjes

Foto: De 'Rommelavond' op 5 april 2024 in de Erasmusflat

Werken aan gemeenschapskracht met vlaggenlijnen en wolkjes

Inleiding

In werken aan gemeenschapskracht vanuit de principes van Asset Based Community Development (ABCD) draait het onder andere om ontdekken wat er al in een gemeenschap is. De haakjes. Om die te verbinden en mobiliseren. Maar net zo goed om 'bewoners in the lead', zij hebben immers de hoofdrol. En om relatiegestuurd in plaats van taakgericht werken. Deze drie principes komen samen als community builders in hun contacten met bewoners vlaggenlijnen gebruiken. Zie 'vlaggenlijnen' niet te eng. Een vlaggenlijn kan net zo goed een groot stuk van een papierrol van de IKEA zijn waarop bewoners door hen volgeschreven post-its of andere grote stickers kunnen plakken. Of iets anders, wolkjes van papier. Als lezer heb je er vast een idee bij.

Community builders maken contact met bewoners. Door bij ze aan te bellen om ze uit te nodigen koffie of thee te komen drinken met buurtgenoten. Door flyers te verspreiden waarop koffiemomenten staan aangekondigd. Of door aan te sluiten op plekken of bij activiteiten waar bewoners elkaar ontmoeten. Door bewoners waar al contact mee is, aan te moedigen een volgende keer een buur of andere bekende mee te nemen. In deze contacten gaan community builders hele gewone, alledaagse gesprekken aan. Niet over de

QUOTE

"Haakjes' zijn dingen waar mensen op 'aan gaan'. Waar ze meer mee willen, de schouders onder willen zetten of morgen al mee willen beginnen. Er is geen community building zonder haakjeswerk"

leefbaarheid in een wijk, het gebruik van voorliggende voorzieningen of het 'Masterplan gezond leven' en wat het voor hen betekent. Ze halen ook geen behoeften op. Ze praten over dingen waar mensen blij van worden, waar ze energie bij voelen. Community builders vragen bewoners niet welk probleem ze hebben of welke behoefte, maar wat ze willen doen. Wat ze leuk vinden. Waar je ze voor wakker mag maken 's nachts. Wat ze willen en kunnen bijdragen. Of zoals Margaret Wheatley, voormalig adviseur van Barack Obama, het zegt: 'Ask not what's wrong, but what's possible. Keep asking.'

Zo ontdek je 'haakjes'; dingen waar mensen op 'aan gaan'. Waar ze meer mee willen, de schouders onder willen zetten of morgen al mee willen beginnen. Het zijn onontdekte schatten in een buurt. Het zijn aanleidingen waardoor goede ideeën verder kunnen worden gebracht. Om mensen mee te verbinden. Er is geen community building, zonder haakjeswerk. Maar hoe houd je die haakjes vast? In Hilversum Zuidwest gebruiken de community builders er dus vlaggenlijnen voor. Maakt dat een verschil? We noemen een paar punten.

Verschillen tussen ideeën delen op vlaggenlijnen en het ophalen van behoeften

DE INFORMATIE BLIJFT VAN DE BUURT

Het is dé reden waarom we deze Collectie zijn gestart. Hoe vaak zien we niet dat partijen in een wijk, al dan niet in opdracht van de gemeente, behoeften gaan ophalen bij bewoners. Met een vragenlijst, een droomboom met Kerstmis, waar bewoners hun wensen in mogen hangen; het kan op allerlei manieren. Dat voelt best goed. Als professional doe je het ook met de beste intenties. Als je weet wat de behoeften zijn, kun je ermee aan de slag en het verschil maken voor bewoners. Wie wil dat nou niet? Als bewoner ervaar je interesse in

> jouw persoon en buurt. Punt is dat je altijd behoefte hebt aan iets wat mist. Wat ontbreekt. En dat je vervolgens niet wordt uitgenodigd zelf aan een oplossing bij te dragen. Want 'jouw behoefte' gaat met de professional mee. Hoogst zelden hoor je vervolgens wat ermee gebeurt en waarom dat al dan niet het geval is. Jouw behoefte is een opgave voor een ander geworden. Vaak een professionele organisatie die dan 'een probleem gaat oplossen'.

Met de vlaggenlijnen gaat het anders. Daarop worden bewoners niet uitgenodigd op te schrijven wat ze missen of wat hun behoeften zijn, maar waar ze zelf aan willen werken. Wat ze leuk vinden om te doen en bij te dragen. Daar zetten ze vervolgens hun naam bij. Door de vlaggenlijn bij ieder ontmoetingsmoment weer op te hangen, blijft de informatie in en van de buurt. De professional neemt het alleen mee om te bewaren en een volgende keer weer op te hangen. En doet er zelf niks mee, anders dan het weer aanbieden en er eventueel op terug komen. Met een vraag als: 'wie of wat heb je nodig om het te gaan doen?' De informatie wordt niet 'onteigend' en dat is cruciaal in een ABCD-aanpak.

BEWONERS ERVAREN DE KRACHT IN HUN BUURT

Wat de vlaggenlijnen ook veroorzaken, is bewustzijn bij bewoners dat er buurtgenoten zijn die van alles willen. Alleen die gedachte geeft al een boost. Je ziet concreet, op feestelijke wijze gepresenteerd, dat er mensen zijn die zich niet alleen druk maken om de buurt, maar er dermate om geven dat ze bereid zijn de schouders eronder te zetten. In de Erasmusflat startte de community builder in een sfeer van negativiteit. En met het gevoel: komt er hier wel iets op gang? Maar nadat in de eerste koffiemomenten de ergernissen centraal stonden, sloeg de stemming redelijk snel om. Op de foto staat bewoner Jeanet. Ze schreef op de vlaggenlijn: 'een bewonersavond om het over alle ergernissen te hebben'. Die kwam er. Aan het einde van die avond stonden er 13 concrete ideeën op de vlaggetjes. Met meerdere namen erbij van bewoners die elkaar voor deze avond niet kenden. Bewoners ervoeren, misschien wel voor het eerst (in tijden), de kracht in hun buurt.

BEWONERS KUNNEN ZICH VERBINDEN MET BUURTGENOTEN

De vlaggenlijnen laten niet alleen zien dát er mensen zijn die wat voor hun buurt willen betekenen, maar ook wát dat is. En de 'aan knop' van de ene buurtgenoot kan ook die van een andere zijn. Jeanet uit de Erasmusflat ergerde zich aan het afval rondom en in haar flat. Dat schreef ze op een vlaggetje. Tijdens de bewonersavond kwamen er nog drie namen bij te staan. Als community builder hoef je dan nog maar twee vragen te stellen: wat hebben jullie nodig en zullen we een datum prikken? En zo gingen Jeanet en drie flatgenoten samen aan de slag.

EN DOOR DIE VERBINDINGEN... KOMT VAN HET EEN HET ANDER

Als bewoners die elkaar voorheen nog niet kenden, elkaar hebben gevonden in wat ze delen en elkaar te bieden hebben, komt van het een het ander. Dan gaat het stromen en haken er weer andere bewoners aan. Niet alleen mensen die daadwerkelijk actief zijn merken dat. In de Zeverijnflats is er iedere twee weken een koffiemoment. Voor een aantal bewoners is die activiteit niet actief genoeg. Maar toen er

QUOTE

"Van het een komt het ander en dat doet wat met de sfeer in een gemeenschap. Dat is voor iedereen merkbaar!"

laatst een lunch was waar bewoners zelf naartoe konden fietsen, haakten ze wél aan. Omdat de sfeer in de flats dermate positief was veranderd, dat ze geen drempel ervoeren om aan te sluiten. Voor Jeanet uit de Erasmusflat bleek het opruimen van rommel ook gewoon heel gezellig te zijn. En al pratende en afvalprikkende ontstonden er nieuwe ideeën. Voor een BBQ voor de hele flat. Om bloemen te zaaien en bloembakken te maken, om daar picknicktafels bij te zetten waar iedereen gebruik van kan maken. Misschien een klein moestuintje voor wie wil? Van het een komt het ander en dat doet wat met de sfeer in een gemeenschap. Dat is voor iedereen merkbaar!

De volgende stap Zoeken naar meer 'mogelijkmakers' in werk van community builders

In het onderzoek in Kerkelanden kijken we naar de 'mogelijkmakers' van meer gemeenschapskracht in de wijk. Zo kijken we ook naar het werk van de community builders. Wat doen zij nu waardoor bewoners collectieve kracht ontdekken en gebruiken? Hoe gebruiken ze hierbij de principes van ABCD? De vlaggenlijnen vormen zo'n mogelijkmaker. Ze maken onzichtbare krachten in een wijk zichtbaar. De informatie blijft van de buurt en staat in dienst van meer verbinding. De haakjes die op de vlaggenlijnen worden gedeeld, vormen de brandstof voor beweging en verandering.

INFO

MEER WETEN
OVER DIT TRAJECT?
KLIK [HIER](#)

